

Posudek oponenta bakalářské práce – teoretická část

Jméno a příjmení studenta	Zuzana Čaprnková		
Studijní program	Výtvarná umění		
Obor/ateliér	Multimedia a design/Reklamní fotografie		
Forma studia	prezenční	Akad. rok	2015/2016
Název práce	CORPUS DELICTI. Prtrét zločince ve fotografii		
Oponent práce	prof. Pavel Dias		

Oponentský posudek bakalářské práce „Corpus delicti“ s podtitulem Portét zločince kandidátky Zuzany Čaprnkové.

Autorka této práce se předeslala zamyšlení nad zobrazením subjektu kriminálního ve fotografii. Zkoumá téma v kontextu historického vývoje vědeckých i pseudovědeckých výzkumů o využívání fotografie v policejní praxi a přetavené do umělecké tvorby. Ono přetavení policejních praxí s fotografií do uměleckého projevu je hodné pana Sigmunda Freuda. Snad by nám vysvětlil pochod mysli přetavující obraz zločince v umělecké dílo. Nic proti zájmu autorky posuzované teoretické práce, kterou také zajímá využívání a zneužívání portréty kriminalizované osoby. Když si odmyslím ono přetavování popisného záznamu regulovaného přísnými právními předpisy, dojdeme k závěru, že jde o problém okrajový a naštěstí pro skutečné kriminálníky a citlivé duše diváků, kterým je obraz portrétu „opravdového pana zlého“ určen, celkem praxí výjimečnou.

Přetavovat v umění portrét vraha nebo těch mladíků, kteří jen tak ze zábavy vhodili hořlavý „Molotovův koktej“ do oken rodinného domku rodičů malé Natálky, přejde většinu lidí chuť takové portréty vůbec vidět. Já vidím základní problém v tom, že autentická portrétní fotografie jako dokument sloužící k identifikaci skutečných zločinců ano, ale přetavovat tento typ dokumentu v umělecký obraz je bezcitností. To odkazují na práci v inscenované fotografii, skutečné výtvarně zaměřené fotografii nikoliv manipulací skutečného dokumentu.

V jiných uměleckých žánrech tvorby, má svůj nepochybný a neomezený význam - příslušnými disciplinami korigovaného konkrétního uměleckého žánru tvorba uměleckého stylizovaného zobrazení hereckého výkonu představujícího kriminálního až zločince. Nedovedu si však také představit přetavování dokumentů genocidy holocaustu a stejně tak zločinné mladíky dočasně umístěné ve vězení Mírova, kteří malé děvčátko poznamenali na celý život takovým způsobem, že by s nimi nemělo být zacházeno v rukavičkách našeho vězeňství. Nevolám po pomstě, ale měli by trpět, dokud Natálka bude žít proto, že oni jí způsobili utrpení celoživotní. Vůbec není rozdíl mezi vrahy, kteří zabili úmyslně tím, že chtěli někoho poškodit. Hozená láhev s benzinem je stejně zločinná jako puška těch, kteří stříleli malé židy prolézající děrami oplocení ghetta, aby přinášeli trochu potravy těm, kterým se záměrně vůlí mocnějších nedostávalo. Této své zábavě náckové říkali „lov na malé křisy“. Odkazují na Novelu „Kůže“ od Curzia Malaparteho, italského novináře, který jako přidělenec sloužil jako novinář v místech nacistického teroru.

Zahrává-li si fotograf takovým přetavováním, znamená to, že bagatelizuje zločin, kterého se fotografovaný dopustil. Fotograf by měl vědět, s čím si zahrává!

Chtěl bych se zmínit o původu těch nejstrašnějších a barbarských dokumentárních fotografií nyní umístěných ve velkých památnících holocaustu V USA, Izraeli v Jad Vashim atd. Také publikované v mnoha publikacích. Ty fotografie nevznikaly jako dokumentace nacistického vraždění. Dobře věděli, že by takový materiál svědčil proti nim. I s tím kalkulovali v dobách, kdy vládli a kdy zabíjeli. Panoval přísný zákaz fotografování „exekucí“. Ty si někteří vojáci fotografovali přes zákaz, aby se svou mocí, jako pány nad životy jiných, mohli doma chlubit. Ty známé fotografie nosili ve svých peněženkách a ukazovali je na dovolených doma v Německu. Byly nalézány v jejich kapsách společně s fotografiemi jejich dětí a manželek i rodičů.

Vrah zůstane vrahem a neměli by být glorizováni. Možná, že Kajínek nezabíjel při známém a publikovaném vraždění u Plzně v blízkosti vězení Na Borech, ale faktem zůstává, že je vrah. Je mi jedno jestli má na svědomí jednoho zabitého, nebo dva, či tři atd., jež poslal jako nájemný vrah na onen svět.

Nemám rád to umění, které spekuluje s lidským pudem obdivovat některé neřady. Možná pochopím publikování některých kriminalizovaných individuí v případech, že jsou nevinni a média mají dostatek prokazatelných důkazů pro obnovení procesu vyšetřování a jejich obhajobu. Ale to se stává naprosto v minimálním počtu případů. V totalitních režimech, kdy by bylo nejvíce zapotřebí chránit status neviny to bylo principiálně nemožné. Tedy, tato otázka je úzce spojena s politikou, a už vůbec ne s uměním.

Uměleckému dílu stejně jako kvalifikovanému dokumentu je třeba věřit, je-li to skutečné umělecké dílo. Já patřím k těm, kteří „přetaveným“ artefaktům, nevěří. Možná mne popudil tento asi nevhodný pojem, slovo „přetavení“. Těch co se osobnostně přetavili z komunistických autorit v demokraty dnešní společnosti je až příliš. Přetavení jako slovo, které nemůže léčit neduh světa.

Přesto neupírám nikomu z mladých adeptů umělecké práce, aby se výjimečně zabývali zkoumaným tématem vězeňství a kriminalitě ve své činnosti. Jen tak, že bude-li toho zájmu minimálně, je to možné akceptovat, je však nebezpečné, že se tato oblast stane atraktivní svou senzačností.

Pro mne jsou některá témata tabu. Myslím si, že má-li tvůrčí jedinec mít schopnosti i právo zabývat se tématy na hraně lidskosti, musí si vypěstovat schopnost, představit se v rolích vždy toho slabšího, kterému je ubližováno. Je „odsouzeníhodné“ být na straně darebáka. Stále myslím na fotografii. Nezahrnuji si právo tuto otázku řešit v literárním a dramatickém umění. Jde o můj postoj o udržení si čistých etických norem v osobních a uměleckých ambicích.

Citace Izraelce Šimona Perése je pro mou tvorbu a stejně tak práci učitele inspirující.

Po nutném vymezení mých postojů, bez kterého jsem si nedovedl představit zabývat se hodnocením předložené studie, bakalářské práce.

Na 48 stranách vlastního textu zkoumá kandidátka danou problematiku z mnoha aspektů. Stručně nás seznamují kriminalistikou a fotografií ve službách policie obecně. Následující tři kapitoly, jako podstatné jádro zájmu autorky, **Portrét kriminálního mimo policejní práci** vyvolává jisté pochybnosti. Během vyšetřování tj. během práce policie je nepřípustné, aby se do jejího procesu dostával fotograf. Dokonce i tehdy, je-li provinilec v právním trestním řízení, přece nemůže do nedokončeného šetření jakkoliv vstupovat kdokoliv jiný, ani nemluvě o fotografovi mimo ty, kteří dokumentovali důkazy při vyšetřování, a jež jsou nedílnou součástí úředních právních spisů. Žádná jiná osoba mimo stanoveného obhájce nemůže jakkoliv vstupovat do šetřeného případu! Další dráždivou kapitolou **Fotografie v moci**

kriminálního se zase vymyká chápání ve smyslu zákona. Jistou atraktivní a rozšířenou praxí je třetí téma **Fotografie kriminálního v médiích**.

Portrét kriminálního mimo policejní právníkovi práci, vychází z díla jednoho z významných autorů, ale nenaplnuje pojmenování problému. Co je **to Fotografie kriminálního mimo podezření**. Buď jde o kriminálního podezřelého, či už usvědčeného, a když není podezření, co to má společného s pojmem kriminální? Když není podezření, nemůže být fotografován nazýván kriminální. Není to jen atraktivní slovní hra odporující významu použitých slov a jejich vazeb?

Ano existují systémy, které automaticky fotografují a okamžitě vyhodnocují potencionální „zločince“ ve smyslu atentátníků, nebezpečných lidí schopných jakkoliv zaútočit teroristickým činem. Taková, na příklad obvykle letištní kontrola nepracuje bez podezření. Má už v datech zadané informace o podezřelých lidech a automatická strojová funkce takových vyspělých elektronických zařízení celkem nepozorovaně snímá všechny procházející v místech bezpečnostní kontroly. Jestli je možné přetavovat technická identifikační měření, sloužící zajišťování bezpečnosti nejen na letištích, ale všude tam, kde hrozí potencionální teroristický útok. Samozřejmě, že je to součást osobní tvůrčí svobody, tedy přetavování v umění každý aspekt našeho života. Ale co s tím?

Mistrovství fotografického portrétu je pouze tam, kde pracuje schopný talentovaný jedinec. Je to vždy otázka minimálního počtu takto schopných jedinců. Oni pak jsou schopni proměnit základní úkol vytvoření portrétu v podmínkách policejních a vězeňských, v kvalitní umělecké dílo. Týká se to těch výjimečně schopných fotografů z řad zaměstnanců bezpečnostních služeb, nebo najatých lidí z řad fotografické obce obecně.

Předcházející informace o formách užití obrazového záznamu, kresba, malba, fotografie analogová, fotografie digitální jsou vyčerpávající a ty, které nebyly zmíněny, filmové záznamy v minulosti, dnes digitální záznamy při výsleších, ale také „obrazové odposlechy“ všech možných technologií nebyly zmíněny, vytvářejí velkou škálu forem, které vybízejí individuální autory, aby se chopili toho, či onoho systému ke své tvůrčí práci.

Kapitola Fotografie v moci kriminálního, je samotný název pro širokou, zejména výtvarnou činnost jedinců trochu tvrdý pojem. Jde také o nejsympatičtější kapitulu, ve které je podstata kriminálního činu upozaděna, ve smyslu aktuálnosti. Autorka bakalářské práce se zabývala tímto tématem velmi poctivě, i když si myslím, že je mnoho krásných „tém“, které by jí, mladému děvčeti, více slušely.

Na poměrně malé ploše bakalářské práce přinesla mnoho zajímavých informací. Určitě je velmi patrné, že pedagogické vedení paní Mgr. Lucie Fišerové je podnětné a přispělo ke kompaktnosti tohoto díla. Mé výhrady jsou ryze osobní, nikoliv proti autorce, proti nikomu.

Rád vytěsňuji ze své mysli ošklivé věci. Nechci se zabývat historií, kdy někdo někomu ublížil. Nedokážu se vcítit do duše zločince a policejní a kriminalistické metody, jakékoliv - jsou mi odpornou nutností, i když některé výsledky v Babylonu kriminality u nás a v celém světě jsou výjimečné. Možná některé kapitoly, včetně celkového názvu, mohly být bližší obsahu práce.

Rozhodně doporučuji, přes moje úvodní zděšení tématem, bakalářskou práci k přijetí ke státní zkoušce.

Pavel Dias

Návrh klasifikaceB – velmi dobře.....

V(e)Zlíně dne27. 5. 2016.....

.....
podpis oponenta práce

Pro klasifikaci použijte tuto stupnici:

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivě	E - dostatečně	F - nedostatečně
-------------	-----------------	-----------	----------------	----------------	------------------

* nehodící se škrtněte

Posudek oponenta bakalářské práce – praktická část

Jméno a příjmení studenta	Zuzana Čaprnková		
Studijní program	Výtvarná umění		
Obor/ateliér	Multimedia a design/Reklamní fotografie		
Forma studia	prezenční	Akad. rok	2015/2016
Název práce	volný výstavní soubor Zdar Boh! reklamní katalog Forest skis		
Oponent práce	doc. Mgr. Irena Armutidisová		

Posudek oponenta bakalářské práce – praktická část

Studentka ve své praktické části bakalářské práce splnila dané zadání, zvolenými výrazovými a obsahovými prostředky zvládla její výtvarné a technické řešení.

V první části své praktické bakalářské práce nám studentka **Zuzana Čaprnková** představuje svůj volný výstavní soubor sérii fotografií **Zdar Boh!**, v druhé části, návrh reklamního katalogu **Forest skis**.

Tématem první části práce, s názvem **Zdar Boh!**, je krajina, nekrajina Hornonitrianské pánve, v okolí obce Koš. Oblast, která byla donedávna nejbohatším zdrojem hnědého uhlí na Slovensku, nese dnes známky bezprecedentního zásahu člověka do krajiny se všemi ranami a jizvami, které ji lidé svojí činností zasadili.

Obdobných fotografických sond s ekologicko-společenskými aspekty známe poměrně hodně s větší či menší mírou naléhavosti ve sdělení. A to je, právě to, co mi v cyklu autorky trochu chybí, bez znalosti kontextu bych v předložených fotografiích určitě nečetla příběh, který nám Zuzana Čaprnková ve své explikaci popisuje. Z fotografií pro mne není patrný ani postoj autorky k řešenému tématu, vlastní angažovanost, spíše je to jen jakési konstatování daného stavu, bez toho, aby byl divák vtažen do problematiky, donucen se nad ní zamyslet, aby ho fotografie vyburcovaly. Fotografie zachycují barevně slunečný takřka idylický kraj. Autorka oprostila svůj fotografický dokument o přítomnost člověka a předkládá divákovi pouze výsledky jeho činnosti, bez jeho zpřítomnění a bez informace jestli se zde lidem žije dobře, nebo ne a jak sami tento stav vnímají.

Druhá část předkládané praktické části bakalářské práce je návrh reklamního katalogu **Forest skis**. Katalog špičkových freeridových lyží s high-tech konstrukcí značky Forest skis je ve spolupráci s grafičkou Broňou Brtňanovou, ukázkou více než kvalitně odvedené práce. Autorka pracuje s velkým citem pro světlo jak v interiéru, tak v exteriéru. Fotografie v katalogu jsou vyvážené jak po výtvarné tak po informační stránce a divákovi - zákazníkovi podávají vyčerpávající informace o daném produktu ve výtvarně kultivovaném balení. Pokud potenciální zákazník ještě není rozhodnut si lyže koupit, tak díky tomuto katalogu tak určitě učiní.

Návrh klasifikaceB – velmi dobře.....

V(e) Veverských Knínicích..... dne 6. 6. 2016.....

Irena Armutidisová

podpis oponenta práce

Pro klasifikaci použijte tuto stupnici:

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivě	E - dostatečně	F - nedostatečně
-------------	-----------------	-----------	----------------	----------------	------------------

* nehodící se škrtněte